

Vládní politika boje proti korupci

Ministerstvo spravedlnosti ČR
Odbor střetu zájmů a boje proti korupci

Vymezení vládního boje s korupcí

- Východiska pro vytvoření protikorupčního strategického dokumentu České republiky pro období po roce 2017
- Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2018 až 2022
- Akční plán boje s korupcí na rok 2019

Východiska pro vytvoření protikorupčního strategického dokumentu České republiky pro období po roce 2017

- Analytický materiál – při vytváření odborné i veřejné konzultace
- Shrnuje dosavadní strategické dokumenty vlády
- Popisuje stav korupce v ČR na základě dostupných zdrojů
- Identifikuje klíčové aktéry boje s korupcí
- Shrnuje mezinárodní závazky ČR v rámci boje s korupcí
- Obsahuje návrh vybraných prioritních oblastí pro další období

Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2018 až 2022

- Střednědobý základní protikorupční dokument.
- Stanoví základní institucionální a obsahové vymezení vládní protikorupční politiky.
- Staví na analytickém základě vládou projednaných Východisek.
- Rozdělena do čtyř prioritních oblastí.

Akční plán boje s korupcí na rok 2019

- Krátkodobý prováděcí strategický protikorupční dokument.
- Realizuje vládní koncepci a vychází z její struktury.
- V každé z prioritních oblastí jasně definovány a popsány úkoly pro daný rok.
- U každého úkolu je určena gesce/spolugesce → kdo zodpovídá za plnění úkolu.

Priority vládního boje s korupcí

1. Výkonná a nezávislá exekutiva
2. Transparentnost a otevřený přístup k informacím
3. Hospodárné nakládání s majetkem státu
4. Rozvoj občanské společnosti

Nástroje vládního boje s korupcí

- Hodnocení korupčních rizik
 - Legislativní pravidla vlády
 - Hodnocení dopadů regulace (RIA), metodika hodnocení korupčních rizik (CIA)
- Akční plány
 - Jednoleté
 - Opatření legislativní i nelegislativní povahy
- *Plány legislativních prací vlády a plány nelegislativních úkolů vlády včetně souhrnu samostatných protikorupčních opatření jednotlivých ministerstev a dalších ústředních orgánů státní správy.*

Institucionální ukotvení boje s korupcí

- Vláda
 - Ministr spravedlnosti a předseda Legislativní rady vlády
 - pověřen koordinací boje s korupcí na vládní úrovni
 - Oddělení boje proti korupci Ministerstva spravedlnosti
- Rezorty
 - Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí
 - Mezirezortní koordináční skupina pro boj s korupcí

Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí

- Poradní orgán vlády ČR v oblasti boje proti korupci
- Zřízena usnesením vlády ze dne 30. července 2014 č. 629
- Základní dokumenty:
 - Statut Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí
 - Jednací řád
- Tajemníkem Rady vlády je vedoucí Oddělení boje proti korupci Ministerstva spravedlnosti Mgr. Bc Dalibor Fadrný.

Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí

- 19 členů:
 - předseda vlády (předseda Rady)
 - ministr spravedlnosti a předseda Legislativní rady vlády
 - ministryně financí
 - ministr vnitra
 - ministr zdravotnictví
 - ministryně pro místní rozvoj
 - ředitel Národní centrály proti organizovanému zločinu SKPV
 - ředitel Generální inspekce bezpečnostních sborů
 - nejvyšší státní zástupce
 - předseda Svazu měst a obcí
 - předsedkyně Asociace krajů
 - prezident Hospodářské komory
 - 7 zástupců nestátních neziskových organizací, akademické obce a odborné veřejnosti a profesních komor zřízených dle zákona

Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí

- 6 pracovních komisí předsedy Rady:
 - Koncepční komise
 - Komise k otevřenému vládnutí a transparentnosti státní správy
 - Komise ke střetu zájmů
 - Komise k hospodárnému nakládání s majetkem státu
 - Komise k whistleblowingu (k ochraně oznamovatelů korupce)
 - Komise k lobbingu
- Možnost zřízení dalších pracovních komisí Rady.

Oddělení boje proti korupci

- Součást Odboru střetu zájmů a boje proti korupci na Ministerstvu spravedlnosti.
- Má v působnosti koordinaci boje s korupcí na vládní úrovni.
- Je orgánem pro prevenci korupce podle článku 6 Úmluvy OSN proti korupci a plní závazky vyplývající z této úmluvy.

Oddělení boje proti korupci

- Zajišťuje činnost Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí i jejích pracovních komisí/pracovních komisí předsedy Rady po administrativní, technické i odborné a analytické stránce.
- Sleduje pokrok dosažený při implementaci akčních plánů, komunikuje s gestory jednotlivých úkolů a celý proces koordinuje.
- Komunikuje s podobnými útvary v zahraničí a mezinárodními organizacemi.
- Zveřejňuje výsledky boje s korupcí a informuje veřejnost na www.korupce.cz.

Mezinárodní spolupráce

- Evropská komise
 - Tematické workshopy – korupce ve zdravotnictví, whistleblowing
 - EU Anti-Corruption Report – chystá se již druhá (2016)
 - EPAC/EACN – spolupráce s ostatními členy sítě – zřízeno rozhodnutím Rady EU 2008/852/JHA z října roku 2008
 - NPR – Národní plán reforem
 - CSR – Country Specific Recommendations
 - Boj s korupcí v rámci naplňování předběžných podmínek EK k ESIF

Mezinárodní spolupráce

- Partnerství pro otevřené vládnutí (Open Government Partnership, OGP)
- Česká republika provádí v pořadí již čtvrtý akční plán
- Dne 31. července 2018 vláda schválila Akční plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2018 až 2020.
- Hlavní témata:
 - Řízení kvality ve státní službě
 - Otevřená justice a boj s korupcí
 - Otevřené vzdělávání

Mezinárodní spolupráce

- Rada Evropy (Council of Europe, CoE)
- GRECO (Group of States against Corruption)
 - Uzavřené 4. kolo vzájemného hodnocení
 - etické principy a pravidla chování
 - střet zájmů
 - zákaz nebo omezení některých aktivit
 - přiznání majetku, příjmu, závazků a zájmů
 - vymáhání pravidel vzhledem ke střetu zájmů
 - informovanost
 - Začíná se 5. kolo hodnocení
 - vysocí představitelé moci výkonné
 - policejní orgány

Mezinárodní spolupráce

- OECD
 - Úmluva proti podplácení zahraničních veřejných činitelů v mezinárodních obchodních transakcích
 - Česká republika ratifikovala 21. ledna 2000, pro ČR vstoupila v platnost 21. března 2000.

Příklady aktuálních legislativních protikorupčních opatření

Návrh zákona o lobbování

- Odlišení standardního, legitimního a přínosného lobbování od toho zákulisního, záměrně netransparentního.
- Stanovení transparentních pravidel pro lobbování a jeho vymezení coby standardní aktivity.
- Posílení transparentnosti a omezení nežádoucích jevů s lobbováním často spojených, jako jsou korupce, střet zájmů nebo klientelismus.

Návrh zákona o lobbování

- definice lobbování, lobbisty a lobbované
- ovlivňování přípravy, projednávání a schvalování návrhů právních předpisů vyhlašováných ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv a dokumentů plánovací, koncepční nebo strategické povahy schvalovaných vládou
- registr transparentnosti
- čtvrtletní zprávy
- lobbistická stopa
- registr darů

Návrh zákona o ochraně oznamovatelů

- Ochrana zaměstnanců, státních zaměstnanců ve služebním poměru, vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů.
- Důvěryhodné kanály pro podávání oznámení.
- Ochrana oznámení v souvislosti se zaměstnáním či službou.
- Následná ochrana, ale i prevence.

Návrh zákona o ochraně oznamovatelů

- Předmět a definice: oznámení, protiprávní jednání, oznamovatel, odvetná opatření atd.
- Podávání oznámení a ochrana oznamovatelů.
- Rozlišení vnitřních a vnějších oznamovacích systémů.
- Nastavení výjimek.
- Předběžné opatření a přenesené důkazní břemeno.
- Vznik Agentury v rámci Ministerstva spravedlnosti.

Nyní je prostor pro vaše dotazy.

Děkujeme za pozornost.

Mgr. Bc. Dalibor Fadrný
DFadrny@msp.justice.cz

Ing. František Kučera
FKucera@msp.justice.cz